

1288

IZVJEŠTAJ

SENJSKE TRGOVAČKE I OBRTNIČKE KOMORE

S OSVRTOM NA

PRILIKE JAVNOGA GOSPODARSTVA

U NJEZINU OKRUŽJU GODINE

➤ 1902. ➤

PODNESEN PREUZV. GOSPODINU KR. UG. MINISTRU
TRGOVINE.

U SENJU, 1903.

KNJIGOTISKARA IVO pl. HRELJANOVIĆ.

Na tanku narodnu tekovinu i privredu našega okružja pala je g. 1902. iza malorodnih predšastnica krajna *nerodica* te potresla žestoko našim slabim gospodarstvom i imetkom, osobito u vazda potrebnoj Lici i Krbavi. Životne prilike našega žiteljstva opet su pogoršane. Lome se njegove fizičke, gospodarske i kulturne sile. S krajnim naporom i priegorom tjelesnim i duševnim brine težku brigu za prve potrebe na uzdržanje svoga bitka, svoga zdravlja. Uvjeti njegovu napredku i boljku u svim granama javnoga gospodarstva na domaćoj mu grudi sve više ološavaju.

Nevolja je od vanredne nerodice snašla ovdje *slab gospodarski organizam*, koji podkapaju već dugo jedna nedaća za drugom, a neima pomoći, koja bi ga u izdašnoj mjeri jačala i kriečila.

Prielaz od vojne uprave na gradjansku u većem dielu okružja pritegnuo je žiteljstvo novim dužnostima i teretima. Zadružna gospodarstva, snažna i imašna u svaku ruku, podlegoše *težnji za individualnim gospodarenjem*, u kojem bez naučne spremne i napete radne marljivosti nestaje seljačtvu prijašnja produktivna sila, te mu prieti materijalni i moralni nazadak. Seljačka su gospodarstva morala podneti jako osjetnu žrtvu za razumno šumogojstvo u svojoj kršnoj domaji naredbom *o stegnutom odgajanju koza*. Malo za tim nemilice je pustopašila po seljačkoj imovini *svinjska pošast*, iza koje su opet *ospice na ovcama* po nekoliko godina odkidale neizračunane velike svote od narodne glavnice u stočarstvu. A svi ti ogromni gubiteci u javnom gospodarstvu ovih oskudnih krajeva ostadoše bez svake neobhodno nužde naknade primjerenoga većega obsega na utjehu i okrepu teško izkušana žiteljstva.

Šumska radnja, po prirodnom preimućtvu ovih, do polovice proizvodnoga tla šumovitih krajeva najšira podloga blagostanju našega žiteljstva, gubi se sve više svojim privrednim znamenovanjem izpred nasilne utakmice, s kojom nas sa svojim pogodnim proizvodnim i prevoznim pomagalima pretječu druga područja. Ni bliži moru nemožemo se održati; zaostali u načinu proizvodnje i dopreme, koji se drugdje olakšava od javne i šumske uprave, nezadovoljavamo pojačenim zahtjevima trgovine i potrošnje.